OPLYSNINGER OM DE IKKE OFFENTLIGGJORTE AFGØRELSER

Samling af Afgørelser

Domstolens kendelse (Ottende Afdeling) af 16. februar 2012 – Ferazzoli m.fl. mod Ministero dell'Interno

(Forenede sager C-164/10 – C-176/10)

»Procesreglementets artikel 104, stk. 3, første afsnit — etableringsfrihed — fri udveksling af tjenesteydelser — hasardspil — indsamling af væddemål på sportsbegivenheder — krav om koncession — følger, der skal drages af en tilsidesættelse af EU-retten i forbindelse med tildelingen af koncessioner — tildeling af 16 300 supplerende koncessioner — ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsforpligtelsen — retssikkerhedsprincippet — beskyttelse af indehaverne af forudgående koncessioner — nationale bestemmelser — obligatoriske minimumsafstande mellem steder for indsamling af væddemål — lovlighed — grænseoverskridende aktivitet, som kan sidestilles med den, der er genstand for koncessionen — forbud i henhold til de nationale bestemmelser — lovlighed«

1. *Fri udveksling af tjenesteydelser — etableringsfrihed — restriktioner — hasardspil — national lovgivning, der under trussel om straf forbyder indsamling af væddemål uden koncession eller tilladelse — afslag på koncession eller tilladelse i strid med EU-retten — tildeling af nye koncessioner som afhjælpning — forpligtelse for de nye erhvervsdrivende til at overholde minimumsafstande for etablering — ikke tilladt (art. 43 EF og 49 EF) (jf. præmis 8 og konkl. 1)*

2. *Fri udveksling af tjenesteydelser — etableringsfrihed — restriktioner — hasardspil — national lovgivning, der forbyder indsamling af væddemål uden koncession eller polititilladelse — udelukkelse i strid med EU-retten af en erhvervsdrivende fra et udbud med henblik på tildeling af en sådan koncession — anvendelse af strafferetlige sanktioner på personer, der er knyttet til en sådan erhvervsdrivende, og som handler uden polititilladelse — ikke lovligt, når den ulovlige udelukkelse af denne erhvervsdrivende fra et tidligere udbud ikke er blevet afhjulpet effektivt (art. 43 EF og 49 EF) (jf. præmis 9 og konkl. 2)*

3. *Fri udveksling af tjenesteydelser — etableringsfrihed — hasardspil — national lovgivning, der under trussel om straf forbyder indsamling af væddemål uden koncession eller tilladelse — betingelser om udløb af koncessioner meddelt efter et udbud — forpligtelse til klart, præcist og utvetydigt at formulere disse betingelser og til at overholde ligebehandlings- og retssikkerhedsprincippet (art. 43 EF og 49 EF) (jf. præmis 10 og konkl. 3)*

Angående

Anmodninger om præjudiciel afgørelse – Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio – fri bevægelighed for personer – fri udveksling af tjenesteydelser – virksomhed med indsamling af væddemål – national lovgivning, hvorefter virksomhed med indsamling af væddemål er forbeholdt nationale erhvervsdrivende, der har opnået en koncession – restriktioner for åbning af nye centre for indsamling af væddemål i forhold til indehaverne af nye koncessioner – fortabelse af koncessionerne i tilfælde af grænseoverskridende udbud af spil, som svarer til dem, der betragtes som »offentlige« – forenelighed med artikel 43 EF og 49 EF.

Konklusion

1) Såvel artikel 43 EF og 49 EF som ligebehandlings- og effektivitetsprincippet skal fortolkes således, at de er til hinder for, at en medlemsstat, som i strid med EU-retten har udelukket en kategori af erhvervsdrivende fra tildelingen af koncessioner på udøvelse af en økonomisk aktivitet, og som forsøger at afhjælpe denne tilsidesættelse ved at sende et betragteligt antal nye koncessioner i udbud, beskytter den markedsposition, der er opnået af de eksisterende erhvervsdrivende, ved bl.a. at fastsætte minimumsafstande mellem de nye koncessionshaveres og de eksisterende erhvervsdrivendes forretningssteder.

2) Artikel 43 EF og 49 EF skal fortolkes således, at de er til hinder for, at der over for personer, der er knyttet til en erhvervsdrivende, som i strid med EU-retten var blevet udelukket fra et udbud, anvendes sanktioner for udøvelsen af organiseret væddemålsvirksomhed uden koncession og uden polititilladelse, også efter det nye udbud, der skulle afhjælpe denne tilsidesættelse af EU-retten, i det omfang dette udbud og den heraf følgende tildeling af nye koncessioner ikke på effektiv vis har afhjulpet den ulovlige udelukkelse af den nævnte erhvervsdrivende fra det forudgående udbud.

3) Det følger af artikel 43 EF og 49 EF, af ligebehandlingsprincippet, af gennemsigtighedsforpligtelsen samt af retssikkerhedsprincippet, at betingelserne og bestemmelserne i forbindelse med et udbud som det i hovedsagerne omhandlede – og navnlig de bestemmelser, der fastsætter fortabelsen af retten til koncessioner, som er blevet tildelt på grundlag af et sådant udbud, såsom de bestemmelser, der er indeholdt i artikel 23, stk. 2, litra a), og artikel 23, stk. 3, i aftaleudkastet mellem det selvstændige organ, som administrerer statslige monopoler, og tilslagsmodtageren af koncessionen vedrørende hasardspil på andre begivenheder end hestevæddeløb – skal være formuleret klart, præcist og utvetydigt, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge.